

Nr 1247

av herr Träff m. fl.

om ersättning till företagen för uppgiftslämnande till offentliga myndigheter.

Vissa frågor rörande företagens uppgifts- och uppbördsskyldighet är sedan några år tillbaka föremål för översyn av utredningen om företagens uppgiftsplikt, UFU (Fi 1970:69). Det gäller för nämnda utredning att i första hand undersöka möjligheterna till samordning och förenkling av de uppgiftskrav som det allmänna ålägger företag och andra arbetsgivare. Här åsyftade uppgiftskrav har tillkommit och utformats successivt utan att mer ingående överväganden gjorts om eventuella möjligheter till samordning och utan att några särskilda insatser vidtagits för att skapa några vägledande regler för myndigheternas uppgiftsinhämtande.

Denna företagens uppgiftsplikt skall enligt hittills tillämpad praxis fullgöras utan vederlag från myndigheternas sida. Anmärkningsvärt är nu att UFU erhållit uttryckliga direktiv att *inte* ta upp frågan om ersättning för uppgifts- och uppbördsskyldighetens fullgörande, trots att direktiven för utredningen i övrigt anger att översynen skall vara av teknisk karaktär. Denna uttryckliga begränsning i utredningens mandat är desto mer svårförklarlig som utredningen i övrigt givits tämligen vida befogenheter och exempelvis bemyndigats att även "undersöka i vilken mån ändringen av det sakliga innehållet i gällande bestämmelser på förevarande områden kan vara av betydelse för en förenkling och rationalisering".

Utan att avse att närmare beröra uppläggnings av utredningens arbete förutskickas här att utredningens tekniska översyn också innefattar kostnadsmässiga bedömningar. Därmed avses att utredningens studie och möjliga samordnings- och rationaliseringsåtgärder bl. a. förutsätts ske med utgångspunkt också i den skattning av kostnadseffekterna för uppgiftslämnarna som realiserandet av olika förenklingsförslag skulle medföra. Enligt utredningsdirektiven åligger det utredningen att söka beakta möjligheter till rationaliseringar som kan nyttiggöras av såväl uppgiftslämnare som uppgiftsmottagande myndigheter, varför motsvarande värderingar av framlagda ändringsförslag beträffande viss rutin bör inbegripa en bedömning av inbesparingar som kan uppnås för hela rutinen och ej enbart begränsas till uppgiftslämnarmomentet.

Oberoende av om utredningen finner det förenligt med sitt utredningsuppdrag eller ej att studera varje uppgiftskrav och presentera utredningsresultat enligt ovan angivna skiss finner vi det vara av synnerlig vikt, att det skapas en ordning som medger riksdagen möjlighet att löpande följa uppbyggnaden av och kostnaderna för det utomordentligt omfattande datakommunikationssystem, som samhällets uppgiftskrav på före-

tag utgör. Det bör ankomma på UFU att utforma förslag till sådan administrativ ordning att riksdagen får bättre möjligheter att på ett initierat sätt följa och styra utvecklingen inom detta samhällsekonomiskt och opinionsmässigt viktiga område. Det är härvid av särskild vikt att generella regler och föreskrifter utformas, som anger förutsättningarna för myndigheternas uppgiftskrav på företagen, och bl. a. bör den regeln gälla att inga nya uppgiftskrav godtas med mindre de klart kan motiveras från samhällsekonomisk synpunkt. Sådana principer synes också i allt väsentligt vara samstämda med det normativa system som inryms i kungörelsen (1970:641) om begränsning i myndighets rätt att meddela föreskrifter, anvisningar eller råd.

Det skall vidare särskilt uppmärksammas att vid upprättandet av en kostnads-/intäktskalkyl över ett uppgiftskrav också är angeläget att tillse, att kostnaderna för rutinen på godtagbart sätt inkluderar även de kostnader som de enskilda uppgiftslämnarna åsamkas. Det bör även härvid ankomma på UFU att utforma lämpliga beräkningsschabloner att användas för dylika kalkyländamål.

För att kostnadsberäkningarna av uppgiftskraven enligt här antydda förfarande skall vinna vederbörligt beaktande som bedömningsunderlag och prioriteringsgrund torde den ordningen böra gälla att företagen till fullo kompenseras över statsbudgeten med belopp motsvarande kalkylerade kostnader för uppgiftslämnandet. Ett system, som på detta sätt medger ersättning för uppgiftslämnandet och därmed påfordrar budgetmässiga överväganden, torde garantera att tillväxten av uppgiftskrav på företagen skall komma att starkt begränsas och i övrigt utvecklas utan nuvarande inslag av godtycklighet och bristande anpassning till uppgiftslämnandets villkor.

Med stöd av ovanstående hemställas

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anholder om sådan ändring av direktiven för utredningen om företagens uppgiftsplikt, att utredningen blir oförhindrad att pröva frågan om ersättning till företagen för uppgiftslämnande till offentliga myndigheter samt för medverkan i uppbörd av skattemedel.

Stockholm den 22 januari 1974

SVEN-OLOV TRÄFF (m)

IVAR G. VIRGIN (m)

PER PETERSSON (m)

i Gäddvik